

De kapper van Srebrenica

In 2025 is de genocide van Srebrenica 30 jaar geleden. Dat is nog maar kort: veel nabestaanden leven in rouw en nog lang niet van alle 8372 vermoorde jongens en mannen zijn resten teruggevonden. De aanwezigheid van Dutchbat tijdens de val van Srebrenica maakte deze massamoord ook een trauma voor Nederland. De Moto Maraton is sinds dertien jaar onderdeel van de jaarlijkse Srebrenica herdenking. Op 10 juli, de dag voor de herdenking, rijden honderden motoren in kolonne naar Srebrenica. In juli 2024 nam ik voor de tweede keer aan deze Moto Maraton deel. Een persoonlijke impressie.

Vanuit Ildiza rijden we met zo'n achthonderd motoren we over de voormalige 'sniper alley', waar vanuit de omringende bergen Servische sluipschutters honderden slachtoffers maakten, naar het centrum van Sarajevo. Alle kruispunten en zijwegen zijn door de politie afgezet zodat onze ronkende kolonne vrije doorgang heeft. Dit zal de hele dag zo zijn, ook als de route ons door het gebied van Republika Srpska voert, waar de nationalist Milorad Dodik de scepter zwaait en volgens velen -met warme steun van Poetin- iedere positieve ontwikkeling van Bosnië frustreert.

Aan de linkerkant passeren we de voormalige Maarschalk Tito Barracks, de kazerne waar in het begin van de oorlog flink om is gevochten. En waar later iemand 'Tito, waarom heb je ons verlaten' op de muur schreef, vlakbij het standbeeld van degene die Joegoslavië zo lang bijeen wist te houden. Na zijn dood in 1980 ontstonden langzaam maar zeker nationalistische scheuren in het Joegoslavische federatieve verband. Totdat in 1991 de federatie echt uiteen viel en de oorlog begon.

Aan onze rechterhand zien we vervolgens het Bosnische parlamentsgebouw, waar in het vroege voorjaar van 1992 tijdens een grote vredesdemonstratie de eerste zes dodelijke slachtoffers vielen. Vanuit het Holiday Inn hotel aan de overkant schoten leden van de radicale Servische SDS partij op de tegen oorlog protesterende menigte. Ditzelfde Holiday Inn hotel werd tijdens het beleg van Sarajevo bekend als onderkomen van de internationale oorlogspers. Een paar kilometer verder, in het oude centrum van de stad, rijden we langs de brug over de Miljacka rivier vanwaar Gavrilo Princip eind juni 1914 de Oostenrijkse aartshertog Frans Ferdinand in zijn open koets doodschoot. Dit schot was ook het startschot van de eerste wereldoorlog, met in vier jaar tijd tientallen miljoenen doden als resultaat.

Na de mooie monumentale Nationale bibliotheek, die tijdens de oorlog al vrij snel met opzet door de Servische troepen in brand werd geschoten, maken we de `lus` om Bascarsija heen. Deze in de vijftiende eeuw gebouwde bazaar met honderden kleine winkeltjes is nog steeds een van de grote toeristische attracties van Sarajevo. Een paar honderd meter verder zien we aan de rechterkant de levendige overdekte openluchtmarkt Markale, waar in februari 1994 een Servische mortiergranaat 68 dodelijke slachtoffers maakte. Daarnaast vielen er 144 gewonden. Morgen, op de officiële herdenkingsdag, is het in het centrum van Sarajevo rustiger dan anders. Uit respect zal er dan bijvoorbeeld geen muziek te horen zijn bij cafés en andere horeca. Overal op digitale billboards is de bloem van Srebrenica te zien. Velen dragen een kleine versie van deze bloem op hun revers.

Rituelen

Wat verderop houdt de onafzienbare stoet motoren stil. We parkeren onze motorfietsen in een ellenlange rij aan de rechterkant van de straat. Leden van de organisatie doen samen met de politie hun best om het overige verkeer enigszins op gang te houden. Op het plein bij het indrukwekkende monument voor de 1621 kinderen die tijdens de oorlog in Sarajevo omkwamen wordt een gigantisch doek in de vorm van de Srebrenica-bloem uitgevouwen. Elf (11 juli) witte (onschuld) bladeren met een groen (hoop) hart in het midden. Tientallen bikers gaan eromheen staan. Er worden enige woorden gesproken, een paar rituelen uitgevoerd, tranen weggepinkt en namens alle deelnemers wordt een krans gelegd. Daarna zoekt iedereen weer zijn of haar voertuig op. Motorpakken worden dichtgeritst of aangedaan, helmen opgezet en motoren gestart. Het is een ongelooflijke herrie zo tussen de gebouwen in de stad. De benzinedampen en uitlaatgassen in combinatie met de verstikkende hitte van bijna veertig graden maken het ademen lastig. Verstokte liefhebbers van fossiele brandstoffen komen hier volop aan hun trekken,

hoewel ik vermoed dat dit zelfs voor hen iets te veel van het goede is. En dat terwijl Sarajevo, omringd door bergen, in combinatie met het nog niet echt auto-ontmoedigende beleid, toch al vaak te kampen heeft met een deken van smog. In de winter is deze deken extra dik door het verbranden van hout en kolen, waarmee een deel van de inwoners hun huizen verwarmt.

De eerste kilometers van deze dertiende Moto-Maraton zijn dus nogal historisch belast. Het is goed om dit ook vandaag te blijven beseffen, nu we met achthonderd motoren op weg zijn naar Srebrenica. Morgen, op de 11^e juli, is de jaarlijkse herdenking van de slachtpartij waarbij 8372 mannen en jongens uit Srebrenica en omgeving werden vermoord. Velen sneuvelden op de vlucht, zij werden letterlijk in hun rug geschoten. Hier ging de dramatische val van de enclave aan vooraf, die eigenlijk onder bescherming van Dutchbat stond. Tegen de oprukkende troepen onder leiding van de inmiddels in een Haagse cel verblijvende Mladic konden de Dutchbatters niets uitrichten. Tegen de genocide die plaatsvond nadat de vrouwen en kinderen van de mannen en jongens waren gescheiden nog veel minder. De wereld keek toe en deed niks. Kon niks doen zeggen sommigen. Wilde niks doen menen anderen. Die wereld werd op dat moment door ons Nederlandse Dutchbat bataljon vertegenwoordigd en zo werd deze genocide als vanzelf een pijnlijke schandvlek in onze Nederlandse geschiedenis. We waren niet schuldig, maar wel verantwoordelijk. De internationale gemeenschap liet Dutchbat op het moment dat het er echt om ging behoorlijk in de kou staan. Beter gezegd: op het moment dat het er echt om ging liet de volledige internationale gemeenschap de bevolking van Srebrenica lafhartig in de steek. Voor veel dutchbatters is dit -nog steeds- een zwaar traumatische ervaring. Pas in januari dit jaar bezocht demissionair minister-president Rutte Srebrenica (voor het eerst) en legde hij een krans bij het Srebrenica Memorial Centre. Daarna sprak hij met de `vrouwen van Srebrenica`.

Bikers

Aan deze 13e `Moto-Maraton` nemen Bikers met heel verschillende achtergronden deel. Er zijn veel mannen in hun traditionele leren vesten met grote emblemen achterop en kettingen aan hun broek, meestal leden van een motorclub. Vaak zijn dit berijders van diep ronkende en ploffende Harley's of motoren die daar op lijken. Het andere uiterste zijn de gierende racemotoren die, weliswaar op een veel hogere frequentie, tenminste net zoveel herrie maken. De `te luid geluid is uit` campagne die recent onder Nederlandse motorrijders op gang kwam heeft zeker nog niet alle deelnemers aan deze Moto Maraton bereikt. Onder het motto `loud pipes save lives` zijn lang niet alle uitlaten (meer) voorzien van geluiddempers...

Maar er zijn onder de deelnemers ook vele `einzegangers` zoals ikzelf die eigenlijk helemaal niet zo van deze massa`s en de daarmee gepaard gaande stank en lawaai houden. Dit zijn veelal de berijders van meer off-road achtige motoren. Met veel mistlampen, grove banden, grote koffers en andere attributen die blijkbaar voor `adventure` nodig zijn. De mensen die, al dan niet in groepsverband, langere en avontuurlijke motorreizen maken, of die graag de indruk wekken dat ze dit doen. Verder zien we dat zo langzamerhand ook steeds meer jongeren aan de Moto Maraton deelnemen, die op hun snelle en vaak felgekleurde motoren iedere kans aangrijpen om te laten horen dat ze hun motoren hoog in de toeren kunnen jagen. Soms gecombineerd met Wheelies of het met grote snelheid de rest van de kolonne inhalen. Lang niet iedereen draagt de zo noodzakelijke beschermende kleding, T shirts met blote armen en zelfs korte broeken zijn volop te zien. Sommigen rijden de hele tocht zonder helm. Motorrijdende vrouwen zijn weliswaar overal in opkomst, maar ook hier nog steeds ver in de minderheid; de meeste aanwezige vrouwen zitten heel traditioneel bij een man achterop.

Zelf ben ik de enige Nederlandse deelnemer. Het andere Nederlandse kenteken in de stoet motoren staat op naam van de in Nederland woonachtige Bosniër Ervin. Dat is trouwens bij veel niet Bosnische kentekens het geval; in bijna alle gevallen behoren deze toe aan Bosniërs die in de diaspora in Zweden, Noorwegen, Italië, Zwitserland, Duitsland, Oostenrijk of welk ander land dan ook terecht kwamen. Speciaal voor deze Moto Maraton komen ze, de meesten op de motor, weer naar Bosnië. Een paar deelnemers zijn zelfs vanuit de VS of Canada terug naar Bosnie gekomen, alwaar ze bij familie of bekenden een motorfiets hebben staan waarmee ze aan de Moto Maraton deelnemen.

Prodaje se

Een dag voor de Moto Maraton op 10 juli zijn we met ruim driehonderd motoren vanuit Bihac (in het uiterste Noordwesten van Bosnië) naar Sarajevo gereden. Een tocht van zo'n driehonderd kilometer door prachtig landschap. Van glooiend tot redelijk bergachtig. Groen en bosrijk. Langs de route zien we nog vrij veel door de oorlog beschadigde en vervallen huizen waar alle waardevolle materialen inmiddels al lang uit zijn weg gesloopt. Huizen van mensen die destijds verdreven of gevlucht zijn en die niet meer kunnen of willen terugkeren. `Prodaje se` staat er meestal met grote letters op de muren van dit soort huizen en gebouwen geschreven; te koop. Met bijna altijd een telefoonnummer erbij. Het lijkt me vrij onwaarschijnlijk dat dit zwaar beschadigde en inmiddels aardig vervallen onroerend goed ooit nog van eigenaar zal wisselen. Het ontbreken van belasting op onroerende zaken stimuleert de huidige eigenaren ook niet echt om zelf iets aan deze ruïnes te doen. Dit soort

oorlogsrestanten zien we regelmatig langs de doorgaande wegen, maar ook in steden en dorpen kun je deze tragische bouwvallen aantreffen. Vaak als we langs deze plekken rijden vraag ik me af wat er met de oorspronkelijke bewoners is gebeurd. Dan probeer ik me een beeld te maken van hoe het kan zijn gegaan. Zijn ze vermoord, verdreven, gevlucht, verkracht of juist net op tijd ontkomen? Hebben ze doodsangsten uitgestaan? Hoe voelt dat? Leven ze nu in de Bosnische diaspora in een ver buitenland? Hoe is het om verdreven te zijn en ergens anders een nieuw leven op te moeten bouwen? Wil je dan nog terug? Durf je nog terug? Antwoorden heb ik natuurlijk niet, maar de ellende en mensonterende ervaringen die velen hebben ondergaan probeer ik me voor te stellen. Daarom neem ik aan deze motortocht deel. Uit respect en een poging tot invoelende medemenselijkheid, maar ook omdat we als Nederland een zekere rol en verantwoordelijkheid hadden tijdens en na de val van Srebrenica. Daarom is het ook wel wat pijnlijk dat ik de enige Nederlandse deelnemer ben.

Dat ik de enige ben is ook de organisatie opgevallen. In 2021 nam ik voor de eerste keer deel en toen werd ik een paar keer voor de camera gezet. Telkens om dezelfde vraag te beantwoorden; `waarom ben je hier gekomen vanuit Nederland?`. Mijn antwoord was weinig origineel; `omdat Nederland

een rol heeft gespeeld bij het drama dat zich tijdens en na de val van Srebrenica ontrolde en omdat ik vind dat we daar als Nederlanders respect voor moeten tonen. Meer niet. Als rechtgeaarde antimilitarist en totaal dienstweigeraar (in 1984-1985 zat ik 9 maanden als totaalweigeraar in het Huis van Bewaring te Utrecht) zou ik best graag iets meer willen opmerken over de zinloosheid van oorlog en geweld en dat we dit als mensen elkaar niet aan zouden moeten doen en dat zich ook aan Servische kant vreselijke menselijke drama's hebben afgespeeld, maar dat doe ik toch alleen maar in gedachten. Dit lijkt me toch niet helemaal het passende moment. Nu gaat het om het tonen van respect voor de slachtoffers en nabestaanden van de genocide in Srebrenica, en daar moet het bij blijven.

Op het centrale plein in Bihac waar we voor vertrek verzamelen zie ik voor het eerst de enorme bloem van Srebrenica uitgespreid op de grond liggen. Rondom staan de motoren en hun berijders. Organisator Fuad roept me tijdens zijn openingstoespraak op het podium. Ik versta geen Bosnisch, maar de woorden Hollandska en Marc herken ik natuurlijk wel. Hij kijkt vragend de meute rond en ik steek mijn arm op. Voor ik het weet sta ik naast Fuad op het podium en roept hij de menigte op om voor mij te applaudiseren. Achter ons hangt een grote Palestijnse vlag. Ik onderga het geheel wat gelaten en probeer vriendelijk in de richting van het applaudisserende publiek te knikken. Ik begrijp natuurlijk dat het niet om mij persoonlijk gaat maar om het feit dat ik als Nederlander aanwezig ben en dat dit van betekenis is. Ondanks het feit dat ik me daar op het podium niet helemaal op mijn plek voel laat ik me daar toch graag voor lenen.

Publiek

Vanaf dat moment weten zo'n beetje alle deelnemers dat ik 'de Nederlander' ben en onderweg of tijdens rustpauzes krijg ik daarom redelijk wat reacties en opmerkingen. Mensen steken hun duim omhoog, toeteren of roepen 'welcome to Bosnia' of alleen 'thank you'. Maar ook krijg ik spontaan flessen koud water, stukken meloen en andere versnaperingen aangeboden. En ook onderdak of andere hulp 'wanneer ik maar wil', naast de andere uitingen van waardering. Het is duidelijk dat veel Bosniërs mijn aanwezigheid op prijs stellen, zo had ik dat ik in 2021 ook al ervaren. Ik speel mijn soms ietwat ongemakkelijke rol met overtuiging.

Langs de kant van de weg staat vrij veel publiek. Vaak wordt er geapplaudiseerd, vuisten in de lucht gestoken, V tekens gemaakt en geroepen. Auto's toeteren, zwaaiende handen uit de ramen en

knipperende koplampen. Veel mensen filmen ons met hun mobieltjes. Op sommige plekken worden zelfs bloemen op de weg gestrooid. Anderen delen spontaan flessen koud water en stukken watermeloen uit aan de verhitte passerende bikers. Ergens anders rijden we weer door een haag van mensen die met Bosnische vlaggen zwaaien. Veel van mijn mede-motorrijders groeten terug met hun claxon, sirenes, het op toeren jagen van hun motor, steken hun hand op of ze zwaaien terug. Dat laatste doe ik zelf ook maar, ik ben niet zo van het lawaai maken. Het valt me op dat vooral vrouwen en mannen van middelbare leeftijd en wat ouder vaak erg geëmotioneerd zijn als we passeren. Sommigen huilen en zwaaien en roepen fanatiek naar ons. Door het leven getekende gezichten waaraan veel leed is af te lezen. Ik stel me er van alles bij voor.

Een tijdje rijd ik naast Ahmed die op een zware Harley rijdt. Zijn dochter zit achterop. Hij draagt een jack met achterop een zwart-zilver embleem van de motorclub uit Srebrenica. Argentum Srebrenica is hun naam en Ahmed is de president. Hij roept me toe dat ik hun terrein en clubhuis moet bezoeken. Dat doe ik de volgende ochtend natuurlijk ook en ik word nog ruim voor negen uur 's ochtends ontvangen met koffie, brood hamburgers en cevapici. Ook roept hij naar me dat Rob, de Dutchbatter die in Srebrenica is gaan wonen, een vriend van hem is. Later blijkt Ahmed de kapper van Srebrenica te zijn en Rob is naast vriend (ook) een klant van hem. Ahmed belt veteraan Rob en deze komt voor een praatje naar het Argentum Srebrenica clubterrein toe. Hij heeft ergens achteraf in het bos een eigen huis met B&B gebouwd en leidt nu ook groepen rond waarbij hij over zijn Dutchbat ervaringen vertelt.

Tegelijk met ons zijn er ook een paar honderd fietsers op weg naar Srebrenica. We rijden de laatste tachtig kilometer dezelfde route, dus we halen elkaar in. De heuvels en bergachtige hellingen in combinatie met de vreselijke hitte maakt het de lang niet altijd goed getrainde fietsers niet makkelijk. Ik zie zelfs een paar fietsers langs de kant van de weg kotsend over hun stuur hangen. Desondanks staan de fietsers op een bepaald moment ergens gezamenlijk langs de kant van de weg en applaudisseren voor ons!! Dat zou natuurlijk andersom moeten zijn.

Helaas rijdt ergens in een tunnel een motor tegen een fietser aan. Dat is de andere kant van de medaille. Lang niet iedereen is ervaren in het rijden in groepen, om dat goed te doen vraagt het enige discipline en stuurmanskunst. In principe blijf je in je lijn aan de rechterkant of linkerkant van de weghelft waar je rijdt en rijd je om en om achter elkaar. Dus niet echt naast elkaar. Sommigen gedragen zich alsof ze alleen op de weg zijn waarmee ze voor anderen -en zichzelf- juist een gevaar

op de weg worden. Tijdens rustpauzes of op plekken waar een krans wordt gelegd probeert de organisatie hier regelmatig wel iets van te zeggen en wordt er ook gevraagd om wat minder herrie te maken, maar deze verzoeken komen niet bij iedereen aan.

Herstelproces

De collectieve traumaverwerking van deze oorlog is nog maar nauwelijks op gang gekomen. Het land blijft verdeeld, veel politici hebben er belang bij om de status quo waarin de verschillende bevolkingsgroepen elkaar wantrouwen in stand te houden. Van nationale verzoening, traumaverwerking of een collectief herstelproces is niet of nauwelijks sprake. Veel jongeren verlaten Bosnië of zijn van plan dit te doen. Hoewel de toekomst in Bosnië feitelijk hoogstwaarschijnlijk juist letterlijk veel te zonnig zal zijn, zien veel mensen de sociale en maatschappelijke toekomst als veel minder zonnig. Op de stukken die we door het gebied van Republika Srpska rijden staan geen mensen langs de weg. Wel zien we hier en daar Servische vlaggen. Automobilisten reageren niet en houden hun ramen gesloten. De sfeer is er beduidend anders.

Onze laatste stop voor we Srebrenica bereiken is in Vlasenica, waar ook een grote begraafplaats is, onder anderen van Bosniërs die in massagraven in de omgeving zijn gevonden. Op de relatief kleine parkeerruimte staat een woud van geparkeerde motoren vlak tegen elkaar aan. De rijders zoeken schaduw op en nemen vooral plaats tussen de borden met de namen van degenen die daar zijn begraven. Ik loop wat rond en maak met een paar mensen een kort praatje; sommigen herkennen me vanwege Bihac, anderen herkennen me zelfs van drie jaar geleden. Plotseling hoor ik vanuit de

richting waar de krans zal worden gelegd dat er om `Nederlander Marc` wordt geroepen. Ik wurm me tussen de extra hitte uitstralende motoren door en zie uiteindelijk organisator Enver. Naast hem staat een jonge jongen met een bloemenkrans in zijn handen. Hij spreekt Engels en zegt dat Enver graag wil dat ik deze krans leg. `Vlasenica 1992-1995` staat er op een relatief klein vierkant blok marmer. Dit blok staat weer op een voet met schuine randen. De jongen drukt de bloemenkrans in mijn handen. Ik begrijp het, maar voel me ook ongemakkelijk. Ik vraag hem of hij Enver wil vragen wat hij van me verwacht. `Nista` zegt hij in het Bosnisch, niks dus. Gewoon de krans leggen. En dat doe ik dus. Weer flitst even door me heen dat ik een statement zou kunnen maken, bijvoorbeeld door hard `No more war` te gaan roepen, maar nog steeds vind ik dat niet passend. Dit gaat niet over mij. Ik buk, leg de krans tegen het schuin oplopende voetstuk en schik voor de vorm de linten wat waar `Moto Maraton Srebrenica` op staat. De mensen om mij heen halen hun handen over hun gezicht en prevelen `amin`. De forse biker naast mij, met baard, leren hesje vol emblemen, tattoos, oorbellen en kettingen aan zijn broek fluistert `thank you very much` in mijn oor. Ik

schiet vol. Later bekijk ik de foto's die ik maakte van de zojuist door mij gelegde krans. Hij ligt ondersteboven

Framing

Als we dichterbij Srebrenica komen, in Bratunac, daar waar de weg naar Srebrenica begint, zien we honderden zwart-wit portretfoto's langs de weg staan. Er staan jaartallen en namen bij. Dit blijken de Bosnische Serviërs te zijn die destijds omkwamen. Het statement dat men wil maken is dat er aan beide kanten leed is. Dat de Bosniërs, of moslims, daar niet het alleenrecht op hebben. `Oorlog kent alleen maar slachtoffers` is hier wat mij betreft de boodschap van. Maar dit benadrukt ook dat zich aan alle kanten daders bevinden. De werkelijkheid is nooit simpel, hoewel velen dat graag zouden willen.

Onderweg zegt iemand tegen me dat de zich Serviërs noemende mensen in het gedeelte van Bosnië dat men de Republika Srpska heeft genoemd geen Serviërs zijn, maar natuurlijk gewoon Bosniërs, net als de andere inwoners van Bosnië. Inwoners van Bosnië zijn Bosniërs en inwoners van Servië zijn Serviërs. Zo simpel is het eigenlijk. Meent hij. Zijn statement doet me er aan denken dat ik me aan het begin van de oorlog erg druk maakte over het feit dat zelfs de betere kranten in Nederland lange tijd consequent bleven schrijven over spanningen tussen de Kroaten (een volk), de Serviërs (ook een volk) en de Moslims (een religie). Feitelijk klopt dit natuurlijk niet en dit speelde voornamelijk de

personen die op verdeeldheid uit waren flink in de kaart. Juist zou zijn geweest om of drie religies te benoemen, namelijk orthodoxen, katholieken en moslims, of drie nationaliteiten; Kroaten, Serviërs en Bosniërs. Dat had in de beleving, de framing en het perspectief van kijken naar die oorlog echt een heel stuk gescheeld. Daar ben ik nu nog veel meer van overtuigd dan destijds.

Hoe dichter we bij Potocari komen, de plek waar de Nederlandse compound zich bevond, hoe drukker het wordt. Tegenover de voormalige accufabriek is het Srebrenica Memorial Centre. Langs de weg er naartoe staan aan weerszijden duizenden mensen. Ze applaudisseren. Via de hoofdingang van de voormalige compound rijden we het compoundterrein op. Vlak langs het kantoor van meneer Karremans, zo weet ik. En alle andere ruimtes van Dutchbat. We parkeren onze motoren en lopen naar de weg die we oversteken. Aan de overkant is het terrein met de duizenden graven met een witte steen of plaat er bij. Rij na rij na rij na rij.... . In het midden in een grote cirkel bevinden zich schuin oplopende marmeren platen waarin de namen van alle 8372 vermisten staan gegraveerd. Onderaan is een rondlopend pad. Bovenaan, half achter de schuin oplopende marmeren platen met de gegraveerde namen staan vrouwen met hoofddoeken. Tientallen. De vrouwen van Srebrenica kijken naar ons. Sommigen glimlachen. Anderen staren in de verte. We lopen langzaam. Van de Z terug naar de A. Voor mijn gevoel duurt het erg lang. `We zijn pas bij de M` denk ik, nog maar de helft. Ik ben geëmotioneerd. Velen leefden nog geen twintig jaar of maar een klein beetje langer. Ik durf de vrouwen die boven ons uit torenen nauwelijks in hun ogen te kijken. Maar eigenlijk wil ik dat wel. Ik vind dat ik dat zou moeten doen, maar het lukt me niet. Ik schaam me voor wat wij mensen elkaar aan kunnen doen. Het onbeschrijflijke leed dat we bij elkaar kunnen veroorzaken, op grond van religie, nationalisme of politieke overtuigingen. Leed dat nooit meer hersteld kan worden en dat nog generaties lang doorwerkt. Dat misschien zelfs opnieuw tot conflicten zal leiden. Ik loop mijn walk of shame tot ik bij de A ben. En ik voel de vrouwen van Srebrenica kijken.

13-07-2024 - Marc Rakers

Opmerkingen, commentaar of interesse om volgend jaar ook te gaan?

Marc@nieuwkocanje.nl of tel. 06 14267795